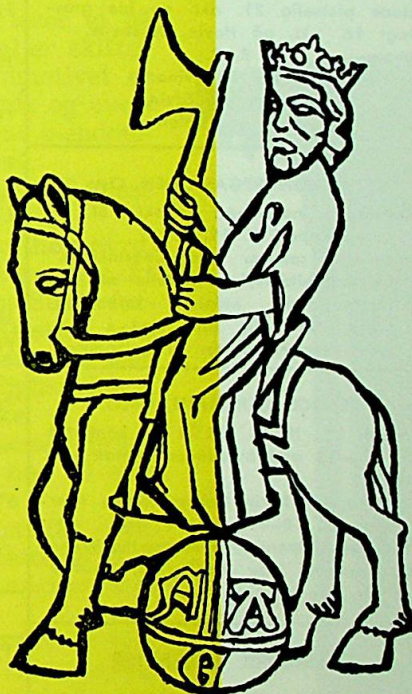




ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •



69. ÅR G A N G

2. NOVEMBER 1957

A V I N N H O L D E T :
BISPEEMBEDET I ESKATOLOGISK PERSPEKTIV - BISKOP
DR. JAC. MANGERS' JUBILEUMSPREKEN - UNDER KORSET'S
MERKE - EN HJORD OG EN HYRDE - GUDS EKSISTENS
OG DEN MATEMATISKE LOGIKK - BLIKK PÅ TIDEN - DEN
KATOLSKES PRESSE: KRISTENHETENS TALERØR - UTLANDET

NR
21

NESTE NUMMER KOMMER 16. NOVEMBER 1957.

Det fornemme
porselen
i flortynn
utførelse

FORM 2000



fra
Rosenkvalde

Merket som garanterer
kvaliteten.

Bli samlekunde!

Galligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25



FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke
Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd. } Oslo
St. Dominikus kirke
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet
St. Pauls Kirke
Vår Frue Kirke
St. Franciskusøstre-
nes Moderhus } Bergen
Øyenklinikken
Marias Minde
St. Josephs Hosp., Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Elisabeth Inst., Hammerfest
St. Theresia kirke, Hønefoss
St. Franciskus Hosp., Hønefoss

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

Takk!

For all vennlig oppmerksomhet
vist meg i anledning av mitt 25-års
bispejubileum ved hilsener, lyk-
ønskninger, besøk, blomster og
gaver — jeg ser i alt dette et
uttrykk for kjærlighet til vår hel-
lige Kirke — sier jeg en dyptølt
takk og forsikrer alle om min dag-
lige forbønn.

Etterhvert håper jeg å få takket
hver enkelt.

*+ Jac. Mangers
lf. brl.*



Min kjære mann, vår gode far
ERWIN SMOKVINA
døde plutselig 21. okt. og ble grav-
lagt 26. okt. på Hovin, Jessheim.
R.I.P.

Maria Smokvina.
Wanda. Edvin.
Be for hans sjelefred!

MARIAKONGREGASJONEN, Oslo.

Onsdag 6. november: Andakt i St. Jo-
sephs Kapell kl. 19.30.
Deretter samvær i foreningslokalet.
Fru Ragnhild Nylund forteller om Den
internasjonale katolske kvinnekong-
ress som nylig fant sted i Rom.
Alle katolske damer er velkommen.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Urtegt. 29, II, tlf. 68 08 68, kontortid
kl. 12—13 alle hverdager unntatt lør-
dag.
Sosialkurator Karin Østbye treffes hver
torsdag kl. 18—19 samme sted.
Franciskushjelpens lege Margrethe Wehn
har kontortid hver torsdag kl. 18—19
på Vor Frue Hospital.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 3. NOVEMBER 21. s. etter
Pinse: Ep. Efes. 6, 10—17. Ev. Matt. 18,
23—35. Mandag: Karl Borromeus,
bisk., bekj. Tirsdag, onsdag, torsdag og
fredag: Ferialdager. Lørdag: Laterankir-
kens vigselfest.
SØNDAG 10. NOVEMBER, 22. s. etter
Pinse: Ep. Fil. 1, 6—11. Ev. Matt. 22,
15—21. Mandag: Martin, bisk., bekj.
Tirsdag: Martin I., pave, martyr. Onsdag:
Didakus, bekj. Torsdag: Josafat,
bisk., mart. Fredag: Albert den store,
bisk., bekj., kirkelærer. Lørdag: Gjer-
trud, jomfru.
SØNDAG 17. NOVEMBER, 23. s. etter
Pinse: Ep. Fil. 3, 17—21; 4, 1—3. Ev.
Matt. 9, 18—26.

KIRKEKOLLEKTEN

i Oslo Katolske Bispedømme tilfaller
bladet «St. Olav».

**GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER
I KATOLSKKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE**

| OSLO KATOLSKKE BISPEDØMME: | Stille messe | Høy- messe |
|--|--------------------------|---------------|
| OSLO: St. Olavs kirke, | 7.00 | 11.00 |
| Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161 | 8.30 9.45 m. eng. pr. | |
| St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868 | 8.00 19.00 | 10.30 |
| St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324 | 8.15 9.30 m. fr. pr. | 11.00 |
| Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121 | — | 8.30 |
| Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287 | — | 9.30 |
| Lundens kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868 | — | 9.00 |
| ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209 | 8.00 | 10.45 |
| BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410 | 8.00 9.00 | 10.30 |
| Vår Frue kirke, Helleveien | — | 10.30 |
| DRAMMEN: St. Laurentius kirke, appelensgt. 1, tlf. 832019 | 8.30 | 10.30 |
| FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438 | 8.30 | 10.45 |
| HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168 | 8.00 | 10.45 |
| HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751 | 8.00 | 11.00 |
| HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195 | 8.30 | 11.00 |
| HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266 | 8.00 | 10.30 |
| KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225 | 8.00 | 10.30 |
| LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650 | — | 10.00 |
| LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378 | 8.30 | 11.15 |
| MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24 | — | 11.00 |
| PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793 | 7.45 | 10.30 |
| STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735 | 8.40 | 10.40 |
| STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534 | 8.00 | 10.30 |
| SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 849028 (Drammen) | — | — |
| TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238 | 8.00 | 10.45 |
| TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT: | | |
| TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214 | 8.30 19.00 | 11.00 |
| St. Elisabeth Hospitals kapell, IIa, tlf. 20220 | 6.30 | 9.15 |
| KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kapell, Flintegaten 5, tlf. 2779 | 8.30 | 10.30 |
| MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100 | 8.30 | 10.30 |
| DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE: | | |
| TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 3604 | 8.15 | 10.30 |
| St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63 | 6.20 | — |
| BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783 | 8.15 | 10.30 |
| HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392 | — 19.00 | 10.30 |
| HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205 | 8.00 | 10.30 |

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

BISPEEMBEDET i eskatologisk perspektiv

Homilie over dagens evangelium

Av sogneprest dr. Gerard Vranken, Haugesund

Denne lignelse som vi nettopp hørte, leser vi på flere steder i evangeliene. Noen detaljer skifter i de forskjellige beretninger, men grunnmotivet er alltid det samme: En mann drar utenlands og overlater til sine tjenere forvaltningen av sine eiendommer, inntil han kommer igjen for oppgjøret.

Hvem er ment med denne mannen og med disse tjenere?

Lukas tilføyer at det var «en mann av høy byrd, som drog til et land langt borte, for å få kongemakt og så komme tilbake». Pave Gregor den Store forklarer detaljene for oss: Mannen er Kristus, som ved sin himmelfart vender tilbake til Faderen, men skal komme igjen ikledd kongelig herlighet for å samle sine trofaste tjenere inn i sitt rike.

For denne mellomtiden, før Han kommer igjen, har han overgitt forvaltningen av sitt hus til sine tjenere. Hvem er ment med disse tjenere?

Matteus og Lukas taler om tjenere som får overlevert en pengesum i orientalsk valuta: talenter eller pund. Derved kunne vi tenke på det ansvar som hver eneste troende får overlevert.

Markus derimot presiserer at tjenerne får en *fullmakt* og at én skal være *dørvokter*. Dette synes heller å peke på de utvalgte tjenere som skal røkte Kristi får, samle dem innenfor de trygge vegger, holde fiender og farer utenfor, gi næring og pleie til enhver. Og dette skjer i kraft av Kristi oppdrag og fullmakt, som Han gav til apostlene og deres etterfølgere: biskopene. Den katolske kirkes styre er ikke et folkevalgt demokrati, men et guddommelig bemyndighet hierarki. Hver biskop i den katolske kirke er et ledd i den uavbrudte rekke som kalles den apostoliske suksesjon, som rekker fra Kristi himmelfart til Kristi gjenkomst!

Kirkens *hierarki* — dvs. ordrett «hellige styre» — utfolder seg på to forskjellige plan, det har to aspekter, som vi finner klart formulert i kirkens lovbok i begynnelsen av personretten i kanon 108 § 3. Der skjelves mellom den *juridiske styresmakt* og den

MESSENS EVANGELIUM PÅ ÅRS DAGEN FOR BISPEVALG

På den tid sa Jesus til sine disipler:

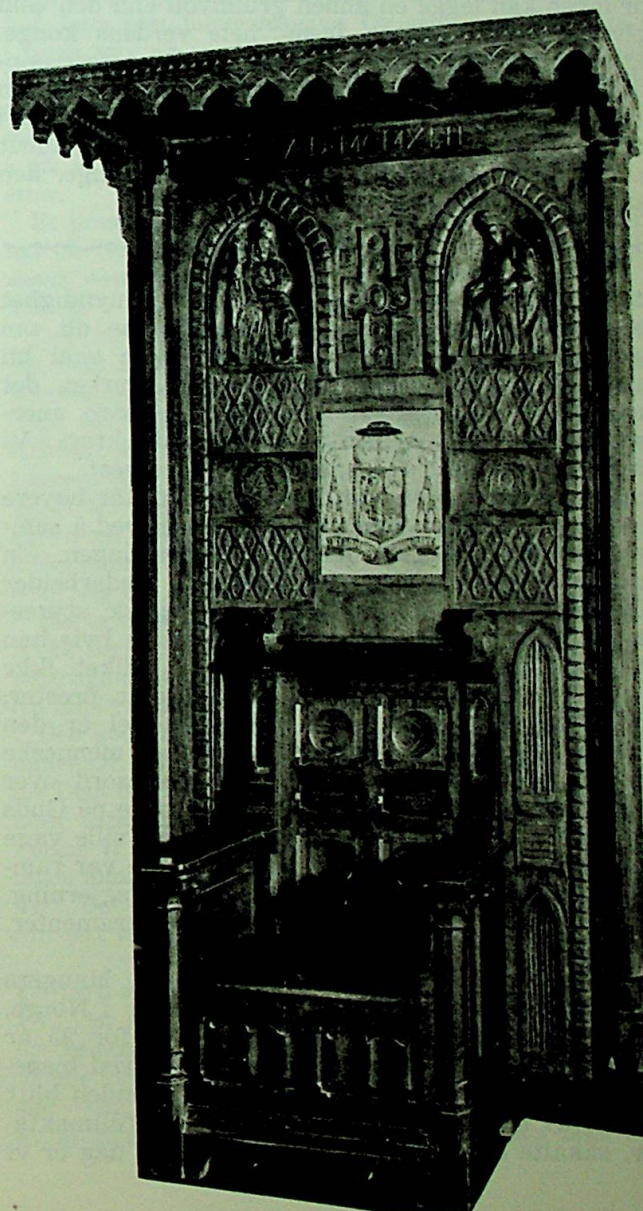
«Vær på vakt, våk og be! For dere vet ikke når tiden kommer. Det er som med en mann som reiste bort fra sitt hus og ga sine tjenere fullmakt, hver over sitt arbeid, og bød dørvokteren at han skulle våke. Våk derfor, for dere vet ikke når husets herre kommer, om ved aftentid eller ved midnatt, ved hanegal eller om morgenen — så han ikke skal finne dere sovende når han kommer uventet. Men det sier jeg til dere, det sier jeg til alle: Våk!»

Mark. 13, 33—37.

sakramentale vigselmakt. Kirken har en dobbelt oppgave: å lede og å helliggjøre de troende. Kristus selv er jo vår gode *hyrde* og vår høyeste *prest* (slik som også maleriet på St. Olavskirkens høyre sidealter fremstiller Ham som hyrde og prest).

Den første, hyrdeoppgaven, ligger på det mer ytre, organisasjonsmessige plan: Biskopene leder og styrer

Bispestolen i St. Olavs kirke.





HANS HØYÆRVERDIGHET
BISKOP DR. JAC. MANGERS'
JUBILEUMSPREKEN I ST. OLAVS
KIRKE SØNDAG 27. OKTOBER

Evighetens konge, den udødelige, den usynlige, den ene Gud være ære og herlighet i all evighet.

1. Tim. 1, 17.

Det er Kristi kongefest. Få andre fester har funnet en slik gjenklang i alle katolske kristnes hjerter, og da ikke minst hos de unge, som nettopp denne fest. Alle mennesker vet og føler at de må ha et fast holdepunkt som kan gi dem trygghet i livets mange omskiftelser. De føler at de må ha et forbilde, et ideal som de med sikkerhet kan følge for å nå livets mål. Dette holdepunkt og dette ideal er og kan bare være Kristus, Guds egen sønn, som Gud har sendt til verden ikke for å dømme den, men for å frelse den.

På Kristi kongefest for 25 år siden talte jeg for første gang til dere fra dette sted og la dere på hjerte å følge trofast Kristus, vår Herré og Konge, for ingen kan legge en annen grunnvoll enn den Gud selv har lagt: Kristus Jesus, hele verdens konge. Og siden har jeg hvert år på Kristi kongefest oppfordret vår kjære ungdom til å bygge sitt liv og sin fremtid på dette fundament som aldri vakler, aldri svikter, men står urokkelig fast om enn alt annet faller i grus, for Kristus er evighetens konge, den samme i går og i dag og til evig tid.

sitt bispedømme, de utøver sin juridiske myndighet f.e. ved å holde *visitas*, ved å bestemme alt om kirker som skal bygges, om prester som skal bli ansatt eller flyttet. Men alt dette er hverken det eneste eller det viktigste. Vi må ikke bare anerkjenne biskopen som stiftets «generaldirektør». Vi må først og fremst se i ham vår høyesteprest.

At den sakramentale ordinasjonsmakt står høyere enn den juridiske styresmakt kan bevises ved å sammenligne bispeembedet med kardinalstillingen. En kardinal er pavens rådgiver og direkte medarbeider i Kirkens sentrale forvaltning. I juridisk styresmakt står han høyere enn en biskop. Men hvis han ikke samtidig er ordinert biskop — hvilket ikke alltid er tilfelle — kan han ikke ordinere prester, altså ikke gi noen den fullmakt som vel er den herligste og mest guddommelige som et menneske kan få: å uttale nattverdens innstiftelsesord over brød og vin — og å meddele syndsforlatelse på Guds vegne. Hele det kirkelige styringsapparat ville være virkningsløst og meningsløst hvis det ikke var rammen om de alminnelige presters sjelesorgsgjerning, der de forvalter botens og nattverdens sakramenter.

For 31 år siden begynte pater Jacob Mangers denne prestelige sjelesorgsgjerning her i Norge, i den by hvor jeg nå er sogneprest. Og for 25 år siden ble han ikledd prestedømmets *fylde* ved bispeordinasjonen. De fleste av oss prester er siden blitt ordinert av ham, enten personlig eller ved fullmaktsbrev, såkalte *dimissorialier*, fra ham. Og i dag er vi

Mangt og meget har forandret seg i vårt kirke-distrikt i disse 25 år. Mange av dem som den gang fylte vår vakre St. Olavs kirke og som sto oss meget nær, er vandret bort, og deres store, ja, eneste trøst på dødsleiet var deres troskap mot Kristus og hans Kirke. Mange nye er kommet til både gjennom dåpen og gjennom erkjennelsen av sannheten og kjærligheten til Kristi Kirke. Dessverre har også ikke så få glemt det løfte de engang ga Kristus, Kongen, og er blitt sløve og likegyldige. Nye kirker er blitt bygget, nye stasjoner grunnlagt, mange katolske institusjoner er blitt utvidet og modernisert, alt med det mål å fremme Guds rike, til ære og forherligelse av evighetens konge. — Også i den vide verden har i dette tidsrom mange omveltninger funnet sted: en umenneskelig krig har oppskaket folkene og ført utallige religiøse, politiske, sosiale og internasjonale forviklinger med seg. Vitenskapen og teknikken har gjort uanede fremskritt og gitt verden et nesten helt nytt ansikt.

Men Gud, Kristus og hans Kirke er de samme, livets mål er det samme, Guds bud er de samme.

kommet sammen for å forene oss med ham vår høyesteprest, i hellig sakramental handling i denne festmesse.

Paulus skriver: «Så ofte dere spiser dette brød og drikker kalken, forkynner dere Herrens død, *inntil Han kommer*.» Paulus ser altså nattverdshandlingen i eskatologisk perspektiv. Og derved er vi kommet tilbake til vår utgangstanke: tjenerne som venter på sin Herres tilbakekomst.

Hos de første kristne var denne eskatologiske forventning sterkt levende. Vi må ikke slå oss til ro og innstille oss altfor godt på denne verden. Messen, bispeembedet, Kirken, er ikke noen blivende institusjon, de er ikke mål i seg selv. De er bare forbigående, provisoriske innretninger for denne ventetiden «*donec veniat*»: inntil vår Kyrios, Herren, kommer!

«Så ofte dere spiser dette brød og drikker kalken, forkynner dere Herrens død, inntil Han kommer.» Herrens død forkynnes ikke bare i ord, men i handling, i nattverdens skjulte men reelle mysterium.

Hele presteskapet er samlet. I dypeste ærefrykt fylker vi oss om vår biskop ved offeralteret, der Kristus, hyrdenes hyrde og vår Yppersteprest, nå igjen vil gjøre nærværende sitt offer fra Golgata. La oss be, med vår biskop og for ham, med og for hverandre, og for hele bispedømmet. La oss be om at Frelserens nåde må gi oss en levende tro, så vi som trofaste tjenere våker og ber, inntil Herren kommer for å føre oss til sin evige nattverd.

Fremdeles heter det: «Jeg er Herren, din Gud, du skal ikke ha andre guder enn meg.» «Du skal elske Herren din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel og av alle dine krefter, og du skal elske din neste som deg selv.» «Søk først Guds rike og hans rettferd...» «Hva gagner det mennesket om det vinner hele verden, men tar skade på sin sjel?»

Da jeg ble vigslert til prest hadde jeg bare én tanke og ett mål: å fremme Guds rike, Kristi rike, og, som Kristi tjener, å bære hans ånd blant menneskene. Og dette samme ideal fyller meg ennå i dag, trass i alle skrøpeligheter og feiltrinn. Ja, det står enda klarere og lysere for mitt blikk enn den gangen. Jeg har bare et ønske: å kunne fylle dere alle som Den hellige far har betrodd til min hyrdeomsorg, med Kristi ånd, med kjærlighet til ham og hans Kirke.

Ja, det er det viktigste, det ene nødvendige, at vi følger Kristus, vår konge, og i alle omveltninger og fremskritt, lever etter de bud han har gitt oss, arbeider og går frem i hans ånd. Det er tidens løsen, det eneste som kan skape en lykkelig fremtid, lykkelige mennesker og lykkelige familier. Alle sosiale, politiske og internasjonale problemer er i siste instans guddommelige problemer, Kristusproblemer. De kan ikke bli løst så lenge menneskene ikke bygger på Gud, så lenge de i sitt samkvem og i sin politikk ikke følger Kristus som sin konge og holder seg til hans bud. Alle forbedringer og alle fremskritt som ikke bærer Kristi preg eller som vil sette Kristi Kirke og Evangeliets prinsipper ut av kraft, vil aldri kunne skape en bedre verden. Alle konflikter, motsetninger og spenninger kan bare få en varig løsning når de blir sett på i Kristi ånd. For Kristus, han alene, er Magna Charta for all menneskerett og all folkerett, for alle fremskritt og internasjonalt samkvem. Slik har det vært, slik er det i dag og slik skal det være til evig tid.

Tro meg mine kjære venner, her har vi alle, du og jeg, vår store oppgave. Vi kaller oss kristne: *Er* vi det også? *Er* vi fullt ut det vi *er* eller kaller oss for å være, det vil si kristne som setter alt inn på å følge Kristus, vår konge, på hvert skritt vi gjør, gjenspeiler hans ånd i vårt liv og oppfyller hans oppdrag til oss om å la hans lys skinne i verden for menneskene? Vi må huske at hver den som kaller seg kristen, katolsk kristen, trekker verdens øyne på seg og står på en måte i midtpunktet for verdens interesse. For det moderne menneske gjelder ekte, frimodig, aktiv kristendom mer enn alle mirakler eller undertegn som Evangeliet forteller om, mer enn den beste apologi som den lærdeste teolog kan skrive.

Vi er blitt salvet til Kristi riddere, til Kristi stridsmenn, til Kristi vitner. *Er* vi det i vårt daglige liv? Vi må da *være det* vi er. Ellers vil vår dåpsattest, vårt fermingskors, bli et argument mot Kristus og hans Kirke. Tenker vi på det? En gang ble den hedenske verden blendet av den offervilje og det heltemot som skinte fra kristne martyrs og be-kjenneres panne, og den ble vunnet for Kristus. Men vår moderne materialistiske verden ser lite av Kristi ånds gjenspeiling i de kristnes liv og ferd... Å jo. Også i våre dager finnes mange heltmodige martyrer og bekjennere, f.e. i China, bak jernteppet, og også midt blant oss. Og disse utretter tusen

ganger mer for Kristi rike enn de mange millioner av kristne som i det daglige liv ikke er kristne, ikke *er* det de er.

*

Mine kjære venner, vi feirer alltid med glede Kristi kongefest. Vår ungdom går med særlig glød inn for en verdig feiring av denne festen. Men husk: festens innhold og mening er at Kristus skal gjennomtrenge oss med sin ånd og at vi skal gjenspeile denne ånd i vårt liv, i hvert ord og hver gjerning, i all vår ferd. Gjør det: gi av et oppriktig hjerte det løfte å være alltid og overalt Kristi trofaste vitner og stridsmenn. Det er den største jubileumsglede dere kan gjøre meg.

Evighetens konge, den udødelige, den usynlige, den ene Gud være ære og herlighet i all evighet.

Under korsets merke

*Dominikanerpater G. M. Vanneufvilles tale
ved prestenes jubileumsmiddag*

Kjære og høyerverdige Monseigneur!

Deres prester har vært enige om å skjenke Dem et kors som jubileumsgave. Og selv om dette kors er i brent sølv og emalje, så er det dog et kors... og ikke bare et kors som De kan henge på veggen eller ha stående på Deres skrivebord: Det er et *prosessjonskors* — et *dynamisk* kors, om jeg så tør si, et kors som tvinger oss til å gå, et kors som drar oss etter seg, et kors vi må følge etter.

Et prosessjonskors åpner alltid veien for oss, det fører oss på veien, den riktige veien, den vei som Vår Herre Jesus Kristus selv vandret på — korsets vei, veien til korset.

Der finnes i «Kristi Etterfølgelse» et vidunderlig kapittel om «Det hellige korsets kongevei». Der lærer vi at «alle korsets tjenere som har dannet seg etter den korsfestede i sitt liv, de skal, med stor fortrosthing skride fram for Kristus, sin Dommer. I korset er frelse, i korset er liv, i korset er vern mot dine fjender, i korset strømmer liflighet fra oven, i korset er styrke for sjelen, i korset har ånden sin glede, i korset er den høyeste kraft, i korset er helligheten fullkommen. Det er ikke frelse for sjelen eller håp om et evig liv uten i korset».

Det er også *dette* teksten til vår jubileumsgave gir uttrykk for: Et kors ofrer vi Dem, Monseigneur, med det inderlige ønske i vårt hjerte: at dette kors skal være et lys for Dem på den gode hyrdes vei.

Den gode Hyrde. Det var Ham og Hans iver og kjærlighet De, for 25 år siden, valgte som det hellige forbilde for Dem og Deres bispegjerning. Måtte da Deres presters kors alltid bli lyset på veien: Per Crucem ad Lucem! Følger vi korset, da er vi på den riktige vei: Det finnes ingen annen vei enn korsets vei frem til oppstandelsen og livet. Det er disse fromme ønsker vi har villet gi uttrykk for, ved valget av vår jubileumsgave.

Kjære og høyerverdige Monseigneur, kjære medbrødre. Det kan ikke nektes at det alltid er noe som virker litt vemodig ved et jubileum, idet det minner oss om at vi blir eldre, at vi blir gamle: 10-25-50 år er gått siden sist — og så fort, så fort at vi mange ganger har inntrykk av at tiden bare er en stor illusjon, at den ikke er til.

«Tiden er menneskets verste fjende» utropte engang monsieur de Talleyrand da han ikke kunne fullføre sine politiske planer.

Nei — det er slett ikke bare morsomt å jubilere — vi blir liksom tvunget til å tenke både på fortiden og på fremtiden. Og når en tenker på fortiden kan en ikke la være å dvele ved Emersons alvorfulle ord: «The saddest in the world is what you might have been and what you might have done...» — det som jeg synes Bernanos utmerket og kristent har klart å oversette slik: «Det eneste som virkelig er sørgelig i denne verden, det er at vi ikke er helgener».

Men heldigvis betyr ikke et jubileum noen avslutning: det er — det *må* være — et utgangspunkt. Vel gir et jubileum oss anledning til bedre å innse våre feil, hva vi kunne *ha* vært, hva vi *kunne* ha gjort. Men det som *langt mer* blir oss åpenbart under den samvittighetsransakelse som ethvert jubileum innbyr oss til, det er Guds uendelige godhet og tålmodighet mot oss. Dette at Gud faderlig aldri går trett av å gjøre godt igjen våre feiltrinn, at Han fremdeles, den dag i dag, er villig til å skjenke oss sitt «Liv i overflod», at Han ustanselig følger oss: Ja — en kan virkelig tale om Guds nådes miskunnelige forfølgelse av oss mennesker, inntil vi innvilger å ta denne nåde imot med et åpent hjerte.

Slik blir et jubileum først og fremst til lovprisning og takksigelse. Og knapt har vår takknemlighetsgjeld til Gud tvunget oss på kne, så føler vi trang til å takke, ennå mer, ved tanken på de uendelige muligheter som fremdeles åpner seg, når det gjelder, på en helligere og fullkommere måte, å realisere vårt kristne og prestelige kall.

Neppe har vi begynt å takke Gud for det Han har vært og gjort for oss, så hører vi Ham igjen og igjen hviske til oss: «Mitt barn! Om du kjente min gave... Om du visste hva Jeg ennå ønsker å gi deg... Om du

var villig til å la meg fullføre *hele* min kjærlighetsplan med deg...»

Ja — hvert jubileum er og blir først og fremst en takksigelsens fest: Enten vi nå tenker på fortiden eller på fremtiden.

Derfor, kjære og høyærverdige Monseigneur, er alle Deres prester sammen med Dem så takknemlige mot Gud i dag. Vi takker Ham for alt hva Han i disse 25 år så rikelig har latt Dem utrette til Hans ære og til sjelens gavn i Oslo Vikariat og Bispedømme.

Vi takker Ham for Deres utrettelige og faderlige godhet og velvilje mot enhver av oss. Jeg vet og jeg må få lov å si at det ikke finnes en eneste blant oss, Monseigneur, som, hver gang han har vært i personlig kontakt med Dem, ikke har måttet tenke på hva Bossuet skrev i sine «Meditations»: «Da Gud skapte menneskehjertet, så var det godheten Han først la inn i det».

Vi takker all godhets Fader for det. Og vi takker Ham også for de nådegaver Han i fremtiden kommer til å skjenke Dem, og gjennom Dem til oss, Deres prester og alle de troende i Norge.

Det beste ønske jeg på alle mine medbrøders vegne kan fremføre for Dem, Monseigneur, blir da at vi alle sammen, fornyede og åndelig styrket ved Deres jubileumsnåde, under Deres ledelse og i vår gode Hyrdes, den korsfestede Frelser Jesu følge må gå fremad på «det hellige korsets kongevei».

Dette vårt varmeste ønske vil vi av et takknemlig hjerte be Gud, under jubileumsmessen, i aften, i inderlig medfeiring, om at Han virkeliggjør dag for dag, inntil vi sammen med Dem og sammen med alle de hellige uforlignelige kolleger «som er gått i forveien for oss med troens innsegl og sover fredens søvn» får lov til å jubilere for alltid, i evig takksigelse når vi engang — «ved Hans lidelse og kors blir ført til oppstandelsens herlighet».

Biskopen og hans prester samlet torsdag 24. oktober

1. rekke f. v.: Sogneprest, maristpater P. Bzdyl, Stabekk; pastor J. J. Borsboom, Montebello; sogneprest dr. Alf Hagh, Lillestrøm; sogneprest dr. Arne O. Sund, Tønsberg; Hs. Høyærv. biskop dr. Jac. Mangers; sogneprest dr. G. Gorrissen, Bergen; sogneprest F. J. Fishedick, Oslo; dominikanerpater G. M. Vanneufville, Oslo; sogneprest dr. J. van der Burg, Stavanger.

2. rekke: Maristpater J. Rommelse, redaktør av «Uit het Land van S. Olav», Holland; fransiskanerne, sogneprest Alb. Castricum og p. Arno Gerritsma, Oslo, og sogneprest Otto J. Hanssen, Kr.sand; sogneprest dr. J. J. Duin, Porsgrunn; pater Finn D. Thorn, O.P., Oslo; sogneprest, maristpater A. Ivens, Hønefoss; sogneprest dr. G. Vranken, Haugesund; sogneprest E. Laudy, Drammen; pater F. Le Breton, O.P., Oslo.

3. rekke: Pastor Ivar Hansteen Knudsen, Oslo; frans.pater W. Hertman, Bergen; sogneprest G. Hogenes, Arendal; pastor Harald Taxt, Oslo; sogneprest A. Taxi, Halden; pater Th. Patfoort, O.P., Oslo; kapellan A. Haeck, Bergen; pastor A. Wysiecki, Fredrikstad; frans.pater P. van Vugt, p.t. Bergen; kapellan L. P. Messel, Oslo; pater Erik Gunnes, O.P. og dominikanernes nye prior i Oslo, p. Alb. Raulin; sogneprest H. Kielland Bergwitz, Fr.stad og maristpater G. de Paepe, Grefsen.

Følgende prester er ikke med på bildet: fhv. sogneprest A. A. Dietrich, Stavanger; sogneprest G. Parthe, Hamar og Lillehammer; dominikanerne p. Thoralf Norheim og p. H. Rieber-Mohn, Oslo.





Jubilanten og æresgjestene biskopene Rūth og Wember på vei til hilsmingsmøtet i St. Sunniva Skoles gymnastikksal.



St. Sunniva Skolekor høstet varm applaus for sin nydelige sang. — I forgrunnen biskop Wember.



Ved et praktfullt tablå deklamerte barn ved St. Josephs Institutt Internat den yngste generasjons takk til Overhyrden.

JUBILEUMSDAGENE

Spalteplassen tillater ikke noe utførlig referat av de forskjellige arrangementer som var knyttet til Hs. Høyærv. biskop dr. Mangers' 25-års jubileum. Men de taler som er gjengitt og de par bilder vi kan bringe skulle vel tilsammen illustrere det vesentligste. Til det er å føye at han som har vært det bærende midtpunkt i sitt kirke-distrikt dag for dag gjennom 25 arbeidstunge og arbeidsglade år, også i disse par festdager til hans heder skulle bli den som *ga* mest: han gjorde det ved sitt strålende vertskap overfor sine prester torsdag 24. oktober, ved den gripende tale han ved midt-dagen samme dag holdt til dem, og ved den omsorg han viste alt og alle. Han gjorde det ved den ekte prestelige tale han med slik glød og varme holdt i sin biskopskirke på Kristi Kongefest, ved takketalen ved hilsmingsmøtets slutt på St. Sunniva Skole, ved festbordet for menighetenes delegerte like etter, og ved sine insiterende ord til de unge på Ungdommens festmøte samme aften. Til gjengjeld var alle de ord som strømmet ham i møte ved de forskjellige høytideligheter og sammenkomster dekkende uttrykk for alles takknemlighet, ærbødighet og hengivenhet for Overhyrdens hederfulle innsats for Kirke og hjord.

I KIRKEN: Her bare noen utfyllende notater — for kronikkens skyld:

Ved pontifikalmessen om aftenen torsdag 24. oktober (biskop og presteskap ankom til og forlot St. Olavskirken i prosesjon) var sogneprest dr. Sund, Tønsberg, assisterende prest, sogneprest Fishedick diakon, sogneprest Castricum subdiakon og pastor Duin og pastor H. Taxt seremonimestre. Pater Patfoort dirigerte korets fremføring av «Missa in anniversario censecrationis episcopi» med organist Rolf Østbye ved orglet. Sogneprest Vranken preket.

Ved jubileumsmessen søndag 27. oktober både forrettet og preket Hs. Høyærv. biskop dr. Mangers, mens Deres Høyærværdigheter biskop J. Rūth, Trondheim, og biskop J. Wember, Tromsø, iført det fiolette bispeskrud, hadde plass i koret sammen med den øvrige geistlighet. Assisterende prest var sogneprest W. v. d. Bergh, Bussum, diakon sogneprest Fishedick, subdiakon pater A. Raulin og seremonimester pastor L. P. Messel. Kirkekoret under ledelse av Rolf Østbye fremførte Perosis messe «Te Deum laudamus».

Ved den avsluttende kirkehøytidelighet søndag aften var Hans Høyærværdighet, i nærvær av de to andre norske biskoper, assistert av sogneprest Bzdyl, med pastor Messel som diakon og maristenes provinsialforstander i Nederland, pater G. van Beckhoven som subdiakon.

HILSNINGSMØTET på St. Sunniva Skole ble åpnet og ledet av syndikatsmedlem Thorolf Taxt. Skolekoret sang en rekke numre og følgende frembar hilsener til Jubilanten:

Direktør Axel Kollerud på vegne av St. Olavs menighet og syndikat; frk. Ingri Suleng fra Mariakongregasjonen, Oslo; journalist Hans Bruce fra St. Hallvard menighet, Oslo; hr. René Joys fra St. Pauls menighet, Bergen, og fru Edith Konow-Lund fra St. Elisabethkongregasjonen, Bergen; hr. Øyvind Strand fra St. Laurentius menighet, Drammen; hr. Ragnar Plünnecke fra St. Birgitta menighet, Fr.stad; fru Ellen Halvorsen fra St. Peters menighet, Halden; frk. Ingrid Sutter fra St. Torfinns menighet, Hamar; fru Ingeborg Waagaard, fra St. Theresia menighet, Hønefoss; stud.med. Cato Mollestad fra St. Ansgars menighet, Kr.sand; dr. ing. H. C. Christensen fra St. Magnus menighet, Lillestrøm og hr. Wentzel Weber fra Jesu Hjerter-menighet, Stabekk.

Utenom denne rekkefølgen skal særlig nevnes: St. Olavs Forbunds mann, kontorsjef Alfr. Taxt, overrakte på vegne av legfolket innen Bispedømmet Jubilanten en sjekk, hvis beløp var ment å gå til bekostning av kirkebenker til St. Magnus nye kirke i Lillestrøm. Konsul C. P. Wright, Porsgrunn, var på vegne av Vår Frue menighet og søstre der ikke snauere enn å overrekke en jubileumsgave i form av et komplett middags- og frokostservise i smakfullt Porsgrunn-porselen for 40 personer til bruk i Bispegården. I samme «givende sammenheng» overrakte så sogneprest Fishedick på vegne av søsterkongregasjonene i Bispedømmet en pengegave til bekostning av alteret i den nye kirke i Tønsberg, og sogneprest v. d. Bergh, Bussum, en generøs pengegave fra Holland.

Som siste hyldere kom biskopene Wember og Rūth, som spirituetelt og veltalende tolket sin takknemlighet og hengivenhet overfor biskop Mangers, som ikke bare hadde meddelt dem den biskoppelige vigsel, men også før og siden hadde vært dem og deres hjord til uvurderlig støtte gjennom årene.

UNGDOMMENS FESTMØTE om aftenen i Foreningslokalet ble den avsluttende del på dette helt gjennom vellykkede og givende bispejubileum. Formannen Inger Falkenberg åpnet og ledet, Ungdomsforbundets formann Kjell Ruyter holdt hovedtalen, frøken Marie Rasmussen gledet de mange unge med en anslående hilsen fra de eldre, sangerinnen Marit Bang ga en rekke lodige numre til beste, og den portugisiske ambassadørs datter, Marie-Jose Xara-Brasil Rodrigues frembar en vakker hilsen fra Vår Frue av Fatimas ungdom. Til slutt ga Hans Høyærværdighet biskopen de unge, som står hans hjerte særlig nær, et faderlig og oppmuntrende ord med på veien inn i de nye år som venter en ungdom som vil noe for den Kirke som *har* noe og kan gi noe til hver den som ser Kristus Kongen som dens grunnlegger, styrer og livgiver.

ihk



Hilsmingsmøtet er slutt.



Jubilanten forsøker å unnsnippe.



Men gratulantene strømmer raskt innpå...

Guds eksistens og den matematiske logikk

Av dr. philos. Pavel Fraenkl

Betegnelsen «matematisk logikk» er et godkjent fag-uttrykk hvis innhold her bør ses i utviklingsmessig sammenheng med filosofiens historie i første halvpart av vårt eget århundre; enkelte tenkere bruker istedenfor «matematisk og symbolsk logikk» også en samlende betegnelse, når de taler om «logistikk». Dermed kommer motsetningsforholdet til alle «psykologiske» og subjektive betraktninger klart til syne.

Den matematiske logikk er en innflytelsesrik retning innenfor vår samtidige filosofi; det gjelder både for den vest- og den østeuropeiske tenkning. Dens oppblomstring er knyttet sammen med modningsprosessen hos slike betydelige tenkere som metafysikeren Alfred North Whitehead (død i 1947 vel 85 år gammel) eller på mange måter hans motpol, Bertrand Russel (som i år fyller 85 år i overlegen åndelig vitalitet). Begge disse menn prøvde i sin tid — med hell — å føre matematikken tilbake til logikken. Det er vel kjent at de i nært samarbeid i årene 1910—13 utga et banebrytende verk «Principia Mathematica». Deres veier skiltes. Whitehead utviklet seg stadig sterkere i den metafysiske retning av platonisk karakter (denne linjen kan betegnes slik i en populær-vitenskapelig artikkel), mens Russel stanset ved en positivisme av helt spesiell art. Men den matematiske logikk har også andre representanter som f. eks. G. Frege, Lukasiewicz, Scholz, Bochenski og mange flere. Den matematiske logikk beskjeftiger seg utelukkende med å analysere rent formale logiske lover og deres riktighet; den søker å anvende logikken på logikken selv — for å bruke en treffende karakteristikk av prof. Bochenski — og den vil utlede disse lovene av så få grunnprinsipper som overhodet mulig.

I 1921 har Russels personlige venn og elev, Ludwig Wittgenstein, universitetslærer i Cambridge, utgitt sin «Logisch-philosophische Abhandlung» — en grunnpillars for den såkalte ny-positivismen. Sammen

Dominikanerne i Oslo får ny superior

Etter å ha fullført to 3-års-perioder som Superior for Dominikanerne i Oslo siden 1951, er pater Finn Thorn den 10. oktober blitt avløst av pater Albert Raulin. Den nye Superior er ingen ny og ukjent mann i den norske klerus. Han er født i 1919 og trådte i 1937 inn i Dominikanerordenen. Etter fullførte studier og med graden *Lector in sacra theologia* fra studieklostret Le Saulchoir, kom han umiddelbart etter frigjøringen i 1945 til Oslo, hvor han ble knyttet til St. Dominikus Kloster og virket til 1952. Etter et års virke i Bergen ble han i 1953 sendt til København for å bistå ved grunnleggelsen av dominikanernes virksomhet i Ordrup. Her virket han som Ordrup-sognets hjelpeprest til 1956, da han ble utnevnt til Superior for sin ordens hus i Lund i Sverige. Fra denne høst av er han igjen knyttet til dominikanernes virksomhet i Norge.

med andre likesinnede tenkere påstår han en setning hvis kjennskap og innhold er helt uunnværlig for den som virkelig vil forstå noe av skolens holdning overfor filosofi og metafysikk: filosofien beskjeftiger seg bare med å studere de vitenskapelige påstander når det gjelder deres *logiske syntaks*. Filosofien klarlegger begrepene, «renser» dem, viser deres mulige flertidighet (leseren kan ofte høre eller lese om den såkalte «semiotikk», d.v.s. læren om begrepene betydning og forholdet mellom betydningen på den ene siden og det logiske symbolet på den annen), kort sagt: den *stanser* ved denne oppgaven og nekter frivillig å overskride grensene for det erfaringslogiske materialet. Hedenius i svensk filosofi, Arne Næss her i landet har mye til felles — ikke alt! — med den nypositivistiske tankelegning.

En slik «matematisk-logisk» tankegang kan også interesserte norske lesere nå følge, når de fordyper seg i «*En samtale om Guds eksistens*» — en filosofisk diskusjon Bertrand Russel og den vidtspennende engelske jesuitt-pater F. C. Copleston førte i BBC i januar 1948. Det tjener Cappelens forlag og dets direktør til ære at de våget å innlemme dette lille, men innholdsmettede hefte blant de «Upopulære skrifter». Oversetteren er Finn Jor, og hans holmgang så vel med stoffet som med formen er nesten seierrik; det er et renslig og stringent arbeid. Bare to randbemerkninger: på side 23 bør leseren føye til et «ikke» som falt ut i Coplestons innlegg om den «mystiske erfaring», og begrepet «fenomenell årsak» på side 17 tilfredsstillende lite. Var ikke enten «fenomenbundet» eller «fenomen-artet» å forestrekke? Men ellers kan norske lesere føle seg trygge når de tar Jors tolkning til hjelp.

I en liten artikkel og i et ikke-filosofisk tidsskrift er det ikke mulig å komme nærmere inn på debattantenes *hele* argumentasjon. Men hovedsaken er, synes jeg, følgende: Diskusjonen er klart delt i to temmelig ulike deler. Den første beskjeftiger seg fra begges side med Guds eksistens ut fra — og det er meget viktig! — *filosofisk* (ikke teologisk) synsvinkel, og denne halvparten slutter med følgende replikk-veksling:

Copleston: Hvis det altså er et spørsmål som for Dem er uten mening, er det naturlig meget vanskelig å diskutere det, ikke sant?

Russel: Ja, det er meget vanskelig. Hva mener De om å gå over til et annet spørsmål?

Jo, så gjør de det. Men den andre delen slutter ikke bedre; snarere omvendt. I sin beherskede form og i sin ustanselige varhet for ikke å såre partnerens *menneskelige* person — det er i sannhet et nobelt innlegg fra begge! — er de nødt til å innrømme at de ikke kan komme videre.

Derfor valgte jeg titelen på denne lille skisse slik jeg gjorde. Hva var det som var i veien? Både Russel og Copleston er logikere — hver på sin vis. Thomisten Copleston holder seg til sin store midlalders lærer og til den fruktbringende utvikling som nythomismen har gått gjennom siden 1879, da Leo XIII i sin ensykliska «Aeterni Patris» understreket den permanente verdien thomismen har og oppfordret katolske filosofer til å øse sin inspirasjon fra Aquinas.

Copleston begynner med å dra det metafysiske Gudsbevis — beviset om den såkalte tilstrekkelige

grunn — inn på arenaen. De enkelte vesener inneholder ikke i seg selv grunnen til at de er til. De er ikke grunn til sin egen eksistens. Skal vi kunne forklare deres eksistens må vi ty til «et vesen som ikke kan ikke-eksistere», et vesen som er uavhengig — den første årsak til de avhengiges væren. Men mot jesuittpaterens metafysikk reiser positivistens «matematisk logikk» seg. Russels hovedargument lyder således: å konstatere at Gud er til, er «en konstatering uten innhold, ettersom det aldri kan bli *analytisk utsagn*» (uthevet her).

La oss da stanse ved det sentrale i Russels argumentasjon. Han sier at han ikke kan forbinde noen mening med Guds eksistens. Han påstår ikke — det understreker han! — at Gud ikke er til, men at vi ikke kan vite om Han er til. For ham er den *eksistensielle* påstand: «Gud er til» — for denne påstand er av eksistensiell art — anledning til å fremheve: der er ingen *mening* i å stille påstanden.

Copleston stanset ikke så mye her; men mot slutten, i én avgjørende setning, gjorde han oppmerksom på Russels filosofiske minus i denne henseende. Han sier (nederst på side 38): «I hvert fall er problemet om Guds eksistens et eksistensielt problem, mens den logiske analyse ikke akkurat behandler eksistensproblemene».

Det er utvilsomt riktig. Og man kan gå videre: når Russel sier at påstanden om Guds eksistens ingen mening har, da rører han ikke ved det *eksistensielle innholdet*; det han gjør, er at han *interpreterer* det. Ett eksempel: å si at annen verdenskrig hadde en bestemt mening, er å legge en viss interpretasjon inn i den annen verdenskrigs eksistens. Den forblir uberørt. Å si at annen verdenskrig ikke hadde noen mening, er å gi eksistensen en *negativ interpretasjon*, men ene og alene: en interpretasjon!

Det hadde sikkert sine viktige og tungtveiende grunner hvorfor Copleston ikke tok Kristus med inn i diskusjonen. Men fra den filosofiske synsvinkel

som var enerådende i debatten, var det ikke noe i veien for å argumentere som følger: hverken *min* tro på Guds eksistens eller *Deres* tvil har det aller minste med Guds eksistens å gjøre. Hverken *min* tro eller *Deres* skepsis er garant for at Gud enten er til eller ikke er til. Det eneste avgjørende for *Guds* eksistens er om *Gud selv* — ikke jeg, ikke *min* tro, ikke De, ikke *Deres* tvil — har vitnet om sin eksistens. Vel, så kommer tvilerens tvil om Kristi guddom inn i bildet. Og bra er det.

Men det er helt motsigende hvis da tvileren ville uttale: Kristi eksistens — den historiske eksistens, det at Han ble født, levde i et bestemt land og døde der — er et utsagn uten mening. Han kunne ene og alene si: å påstå at Kristus var den levende Guds sønn, det forbinder jeg ingen mening med. Men *Kristi eksistens* ville forbli helt uberørt og uantastet av matematisk-logisk tankegang. Den har *interpretert* Kristi eksistens ad to motsatte veier: den positive interpretasjon (Kristus er den levende Guds sønn) eller den negative: Kristus er ikke Gud. Men i begge tilfeller viser det seg klart at den matematiske logikk ikke er av eksistensiell art. Der er altså en heterogenitet — dvs. en uensartethet — mellom analysens gjenstand: Guds eksistens, og analysens redskap: menings-fullhet eller menings-løshet. Selve metoden kommer til kort. Og mannen som *braker* metoden, kommer til kort. Russels motbevis rammer ikke det sentrale.

Jeg vil ennå ganske kort gjøre oppmerksom på en J betydelig svakhet i Russels tankegang *uten* at jeg mener Copleston her ble sin partners filosofiske overmann. Det gjelder Russels grundig foreldede hypotese om at vi kan sette et likhetstegn mellom våre synsinntrykk og den måten vi skjeller mellom dem på, og den moralske forskjell mellom godt og ondt. Copleston spør Lord Bertrand hva slags kriterier han har når han skiller mellom godt og ondt. Helt ubesværet svarer vår store filosof: «Jeg har like lite et kriterium på dette som når jeg skiller mellom gult og blått... Jeg kan se at de er forskjellige» (side 29). Dette kalles lærd «den naturvitenskapelige parallellisme». Den respekterer ikke det moralske livs egenart. For det lar seg ikke redusere til forskjeller mellom gult og blått, den moralske forskjell engasjerer i oss helt andre krefter — mer stringent: helt andre deler av personlighetens psykiske struktur — enn når jeg ser, altså med mitt øye, to farger og deres innbyrdes forskjell. Russels «følelse-teori», når det gjelder etikken, er svak og erkjennelsesteoretisk uferdig. I hvilket *forhold* står «følelsen» at dette er godt og hint er ondt, til andre sjelelige krefter, til viljen, intellektet? Hvordan «omgrupperer» denne følelsen, brukt i etisk øyemed, de enkelte udelelige deler i min personlighet? Den følelsesmessige «evidens» rekker ikke til.

Det er to indre verdener og to mennesketyper som kommer til orde i «En samtale om Guds eksistens». Heftet har 40 trykte sider. Men det er et verdifullt utgangspunkt til *alle* diskusjoner som med vilje utelukker teologien fra Gudsbeviset og holder seg til den filosofiske tankegang. Og som åndsduell mellom den universalistiske nythomisme og den atomiserende logiske metode er «Samtalen» et sentralt innlegg også i vår tid og i vårt land.

Pavel Fraenkl.



KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

Tirsdag 5. november kl. 20:

MØTE MED NYTHOMISMEN ved pater Albert Raulin.

Nythomismen er ett av de fremtredende trekk i samtidens tenkning. Her hjemme har dens impulser vært formidlet særlig gjennom professor A. H. Winsnes' undervisning ved Universitetet i Oslo. Pater Raulin tar her professor Winsnes' nye bok om Jacques Maritain, en av nythomismens fremste og mest interessante tenkere, opp til vurdering.

Tirsdag 12. november kl. 20:

SIGRID UNDSET'S «OLAV AUDUNSSØN» — EN STUDIE I DET KRISTNE SINN ved pater H. Rieber-Mohn.

Katolsk Forum feirer Sigrid Undset's jubileumsår ved denne analyse av hennes kanskje mest religiøse roman — et forsøk på å gripe det tidløse kristne sinn Sigrid Undset har diktet inn i sin Olav Audunsson.

BLIKK på TIDEN



Pulverdøden.

■ I en reportasje (19. oktober) hevder «Arbeiderbladet», ut fra en undersøkelse det selv har foretatt, at narkotikamisbruk er iferd med å ta truende dimensjoner i Oslo. Det stemmer såvidt vi vet lite med politiets rapporter. Men når en ser litt nærmere på de bunnløse menneskelige tragedier som for eksempel heroin-, morfin- og marijuanamisbruk trekker i sitt spor, er der grunn til å skjerpe oppmerksomheten, særlig på bakgrunn av utviklingen i utlandet. Og ganske særskilt er der grunn til å rette søkelyset mot dem som kaldt og kynisk skaffer stoffet tilveie og planmessig gjør et «klientell» avhengig av rusen, for å presse penger av dem. «Arbeiderbladet»s påstander om å ha konstatert at der i Oslo finnes personer som «lever flott» på denne usedvanlig opprørende og farlige form for kriminalitet blir forhåpentlig energisk undersøkt på Victoria Terrasse.

Gjennom de *lovlige* kanaler, dvs. på resepter, utdeles der i Norge ikke noe uforholdsmessig stort kvantum narkotika, og den strenge kontroll og de gjennemsiktige forhold gjør en utglidning i større målestokk umulig — det er snarere den vanskelig kontrollerbare *smuglingen* som skaper problemer. Ikke destomindre har kriminalpolitiet i Oslo gjentagne ganger de siste årene latt tilflytte pressen tydelige antydninger om at visse leger her åpenbart svikter sitt legeansvar og baserer en betydelig del av sin praksis på dette særlige og tøylige fortolkede behov.

Vi hører ikke til dem som i legestandens noksom bekjente innbyrdes solidaritet ser en «sammensvergelse» — tvertom tror vi at legens kall, med den risiko og det ansvar som den nær sagt daglige kamp med døden innebærer, nødvendigvis forutsetter en høy grad av beskyttelse mot forhastet og overilet kritikk. Også i legeyrket er en minimal menneskelig feilmargen helt uunngåelig, og de tragiske følger den kan få, må ikke ytterligere forverres gjennom en ubegrunnet mistillit til den høye kallsettikk som da vitterlig kjennetegner norske leger. På den annen side vil vi vegre oss i det lengste for å tro at en så høyt anskrevet yrkesorganisasjon som Den Norske Lægeforening somler med å rydde håndfast opp hvis noen av dens medlemmer forsynder seg så grovt mot legegjerningens formål som i økonomisk øyemed å tolerere narkotikamisbruk. Til noe så elementært skulle den ikke behøve anvisninger fra kriminalpolitiet.

Et protestantisk dilemma.

■ Den gamle, og åpenbart fremdeles aktuelle kirkestriden i norsk protestantisme har ikke bare ført til to teologiske fakulteter. Tvedelingen har bredt seg som ringer i vannet: to presteblad, to presteforeninger, to kristelige studentforeninger og — to teologiske tidsskrifter. Det sistnevnte er meget, innenfor en liten sproggruppe. Universitetsteologiens organ, «Norsk Teologisk Tidsskrift» har nylig pusset opp sin typografiske fasade, og bringer i sitt siste nr. (2) blant annet de forhåpentlig aller siste efterdønninger av den famøse «helvetesdebatten», gjennom professor Nils Alstrup *Dahl's* anmeldelse av professorene Leiv og Sverre *Aalen's* polemiske skrift «Bakenfor Inferno». Den mangler ikke klo, i sin nøkterne saklighet. Og i sin konklusjon hever den seg til et mer prinsipielt syn på teologens forhold til bekjennelsen, et syn som åpner vid-

rekkende perspektiver, og viser en slående indre motsetning i den konsekvente lutheranerens trosposisjon:

«Leiv Aalen utvikler sin oppfatning om bekjennelsen og dens «offisielle gyldighet», som er av den art at noensomhelst endring i virkeligheten blir utenkelig. Ikke i teorien, men praktisk og funksjonelt blir de lutherske bekjennelsesskrifter like ufeilbarlige som noen pavelig avgjørelse. Uten å oppnå noen prinsipiell debatt på dette punkt, vil jeg bare ha bemerkt at den misjonerende kraft i forkynnelsen ikke minst avhenger av at menneskene forstår at de som preker selv står inne for det de forkynner. Vet folk at presten er forpliktet til å holde alle «teologiske privatanskuelser» for seg selv, risikerer man bare at tilliten til alle presters troverdighet blir undergravet. Man kan jo ikke vite om de sier det de selv mener. Som lutheranere har vi grunn til å anta at ikke bare troen, men også den rene lære trives best når den får leve under frihetens farefulle vilkår.»

Som katolikker ville vi jo synes at det her ikke dreier seg om et «enten—eller», men om et «både—og», når det gjelder Kirkens objektive, rene lære og prestens personlige overbevisning. Ligger de siste kriteriene på hva som er kristen sannhet først der hvor Kristus har lagt dem, nemlig i Kirken, da blir motsetningen her kunstig. En kristendom hvor de «teologiske privatanskuelser» i et profant og altformenneskelig overbevisnings begreps navn tar rang foran kirkelæren, synes oss katolikker hjelpeløst overgitt splittelsens og oppstyknings tragedie. Og vi kan jo ikke akkurat se at den protestantiske kristenhets kirkehistorie sier noe annet, like frem til den sørgelige strid som professor Dahl selv her omtaler. De livsviktige og frelsesavgjørende sannheter i kristendommen er ikke betrodd isolerte enkeltmennesker. De er betrodd et overnaturlig, sakramentalt fellesskap og er knyttet til en tradisjon. Vår eneste mulighet for å føre våre private religiøse forestillinger tilbake til kristendommens norm, tyve sekler etter Kristus, og uten å snuble i Skriftens hyppige mangetydighet, består i livs- og tankefellesskapet med denne organisme som Kristus selv har gitt overnaturlige garantier og som Han identifiserer seg med i mystisk forstand: «Jeg er vintreet, dere er grenene.» Utenfor denne organiske kirke-tanke iakttar vi i virkeligheten en dobbelt svikt: de «teologiske privatanskuelser»s vilkårlighet til venstre, småpavenes selvbestaltede bekjennelsestvang til høyre.

Herr Legmannsens problemer

■ Ja — Hr. Legmannsen klør seg i hodet — over sitt anstrengte budsjett. Som alle beskattede av året «vet han hva han har igjen» — og det er ikke meget. Dessuten er høsten

i Norge gavmildhetens krevede årstid: Nesten hver dag når han går opp av «Undergrunden» i Oslo eller av bussen ved sitt arbeidssted står der en liten pike og neier med en nål eller en papirblomst i hånden. Herr Legmannsen forutsettes i vårt karrige land — i tillegg til sine tunge skatter — å betale på gaten en rekke ting som normalt skulle vært puttet inn i statsbudsjettet: Revmatismesykehus, kreftforskning, krigsinvalidehem og mange andre gode og nødvendige ting.

Legger han hånden på hjertet (dvs. på lommeboken!), så må han visst innrømme at det er sjelden og meget beskjedent at hans kirke ber om hans økonomiske støtte. Kirkeskatten — den som han i selvangivelsen trekker fra, fordi



Alle kan bli medarbeidere i kristenhetens talerør!

Representanter for den katolske presse verden over har vært samlet til kongress i Wien. Vi henviser til referatet i dette nummer som gir en idé om arbeidet, oppgavene, mulighetene innen Kirkens pressevirksomhet. Mange kjente personligheter vier sine evner og all sin tid til denne form for apostolat, og en rekke vakre, velredigerte og innholdsrike publikasjoner er resultatet. Kanskje leder i dag den engelsktalende del av verden med sine mange nye konvertitter og sine rike ressurser. Men de gamle europeiske kulturland holder også stillingen godt med sine mange katolske dagsaviser og smakfulle uke- og månedsblad. I Afrika og Asia blir folkene mer og mer våkne og kritiske, og det spørs om ikke de har et sikrere instinkt og er mer mottagelige for alt som er sant og ekte, og dermed for det kristne budskap, enn mange på vår side av kloden. De lærer seg fort å redigere og utgi sine egne publikasjoner; den katolske presse får mange nye impulser fra dem, nye sprog og uttryksmåter kommer til.

Hvordan går det så med oss her oppunder polar-sirkelen? Kan vi yte verdifulle og særpregede nasjonale bidrag til den store katolske verdenspresse? Vel — ikke mange forstår norsk utenom våre landegrenser, men St. Olav går likevel til mange redaksjoner rundt om i Europa og Amerika i bytte for publikasjoner derfra, og velvillige norskkyndige oversetter ting av betydning.

Men det skulle helst gå litt fortere fremover — en tilgang på vel 100 abonnenter årlig er ikke nok til å møte de stigende krav og holde tritt med utviklingen ute i verden, der Den katolske kirke er i virksomhet på så mange fronter. ST. OLAV er Kirkens talerør i vårt land, det er bladet som kan formidle nyhetene fra den internasjonale katolske verden og nå alle nordmenn — bare midlene var der til å gjøre det kjent og stort og godt!

Den katolske presse er i grunnen bare én stor publikasjon: Kristenhetens talerør, ble det sagt i forbindelse med Wienerkongressen. Bli da medarbeidere i dette verdensomspennende fellesforetagede ved på en eller annen måte å støtte St. Olav året rundt, men særlig på den spesielle dag som i år er 3. november — Alle Helgenssøndag!

han er «dissenter» — ender sant å si ikke alltid hos hans egen sogneprest. Og om der aldri klages på kollekten (det er der visst heller ikke grunn til!), så smiler nok presten over at bukseknappene er blitt borte fra kollektposen etter krigen — de er blitt for dyre!

Førstkommende søndag kommer «St. Olav» og ber om hjelp i alle våre kirker. Da går kirkekollekten i sin helhet til bladets drift. I de siste årene har «St. Olav» stadig øket sitt abonnent-tall og — hva enda viktigere er — åpenbart trengt inn i stadig nye miljøer. Som det kommer i postkassen hver 14. dag er det så godt som utelukkende et resultat av frivillig og ulønnet team-work — bladets utgifter er redusert til det absolutt minimale: trykning, ekspedisjon, utstyr. Alle kan vel ikke skrive i «St. Olav». Men alle kan hjelpe dem som skriver «St. Olav» til å bringe det ut til stadig nye mennesker og miljøer som en «troens ambassadør». Vår korrespondanse og våre kontakter bringer oss nær sagt daglig oppmuntrende uttrykk for at det blir lest og verdsatt. Det tar vi som en spore til økte anstrengelser for å gjøre det godt og aktuelt og Kirkens stemme verdig. Vil De hjelpe oss til det?

Og så er «St. Olav» bare ett enkelt trekk i en alminnelig utvidelse av vår katolske presse i Norden. To nye tiltak — lansert på samme basis av frivillig innsats — rekker også hånden frem og ber om abonnenter. «Katolsk Ungdom» er vårt ungdomsblad i ny og utvidet skikkelse — for fem innholdsrike numre årlig koster det bare litt mer enn en kinobillett — 5 kroner. Og «Lumen» er vårt nye fellesnordiske teologiske tidsskrift — et katolsk bidrag til den kristne tanke i Norden, som gjennom tre fyldige numre årlig — ca. 200 sider — gjør oss katolikker nærværende i den religiøse forskning og debatt i våre land. Der går enda 15 kroner av Hr. Legmannsens årsregnskap! Men for sine tre bidrag får han ikke bare lesestoff som «beriker hans ånd» og nærer hans overbevisning. Han får også følelsen — bak den litt slunknere lommeboken — av å ha gjort en virkelig innsats for det som ligger ham på hjertet.

Fr. Candidus.

Med katolske pressefolk i Wien

Den sveitsiske journalist, Roger Pochon, har skrevet følgende aktuelle og levende rapport fra den katolske pressekongress i Wien, som ble åpnet 30. september i år.

Fra alle kanter av jordkloden hadde våre kolleger satt hverandre stevne i Østerrikes hovedstad på den søndag som spesielt er viet pressen, — en sak som pave Pius XII så ofte har understreket den enorme betydning av.

Wienerkongressens formål var å skape klarhet i de mange problemer som hoper seg opp for alle dem som etter beste evne forsøker å tjene «den katolske presse i Kirken og i verden». Til tross for det ene felles mål: å forsvare den kristne sannhet, er denne presse i virkeligheten like mangeartet som de forskjellige land, de kretser den henvender seg til og de spørsmål som det er aktuelt å ta opp; for katolisismen forsømmer ingen av de problemer som er vesentlige i forbindelse med tilværelsen. Den må følgelig bære preg av dagens mentalitet, kravene er ikke de samme nå som for bare kort tid siden. Som grev Dalla Torre, L'Osservatore Romanos sjefredaktør sa, har oppgaven fått en merkbart annen form med årene. Nå gjelder det ikke lenger bare å forsvare de kristne verdier og Kirkens rettigheter, men også demokratiet, rettferdigheten og freden. Selv om ressursene er begrenset, må våre aviser og blad være like godt informert, like dyktig redigert og presentert som alle andre. Dertil skal de kunne hjelpe leserne til sundt å bedømme nåtidens vanskeligheter, og oppmuntre den til loyalt å gå inn for oppgaver og ansvar både i Kirken og samfunnet. Men dette forutsetter en stadig mer omfattende samordning av alle de bestrebelsene som gjøres, både på det nasjonale og internasjonale område.

Den viktigste oppgave for Den katolske presses internasjonale forbund er å bistå alle publikasjonene og medarbeiderne i deres virksomhet, dessuten representerer forbundet dem i FN, i UNESCO og i internasjonale ka-

tolske organisasjoner. Den veltalende og dynamiske grev Dalla Torre ble på ny valgt til formann, og den tidligere sjefredaktør i den franske dagsavis «La Croix» père Gabel, ble generalsekretær. Forbundet omfatter de tre internasjonale organisasjoner: Redaktørenes forening, journalistenes forening og nyhetsbyråene. Hver av disse hadde sammenkomster under kongressen foruten plenumsmøtene og møter som ble holdt av fire komitéer nedsatt for å studere tekniske problemer i forbindelse med den religiøse informasjon, de økonomiske forhold den katolske presse arbeider under, samt det internasjonale samarbeide.

*

Det brev som pave Pius XII sendte kongressen gjennom monsignore Dell'Acqua, understreker med all mulig klarhet betydningen av «pennens apostolat»: det å gi saklig informasjon, et sannferdig bilde av livet i ens eget og andre land, uttrykke den kristne samvittighetsreaksjoner overfor de aktuelle begivenheter, bibringe leserne sans for det katolske eller universelle i tilværelsen, vekke interessen for betydningsfulle saker uten å opphisse gemyttene. Men dette lysende budskap minner også prestene og alle de øvrige katolikker om deres alvorlige plikt til å støtte den katolske presse — noe som er uomgjengelig nødvendig! Ikke alle har denne forståelse, denne «pressebevissthet» som kardinal Suhard så ofte talte om når han forklarte pressens betydning. Engasjert som den er i Kirkens tjeneste, er den like meget orientert mot verden, og forsømmer ingen sider ved samtidens problemer.

*

Seks kjente personligheter hadde ordet på plenumsmøtene. Lord Francis Pakenham, tidligere britisk minister, behandlet den katolske presses rolle i kampen mellom tro og vantro, og professor Emil Dovifat, direktør for Instituttet for journalistikk ved Berlin frie universitet, talte om dens holdning i samtidens idédebatt. Mot den ateistiske kommunisme gjelder det å sette opp en annen verdensomspennende makt, sannhetens. Det er den vår presse må støtte seg på.

Francisco de Luis y Diaz, redaktør for avisen «Ya» i Madrid, foreslo at det blir opprettet et hovedinformasjonsbyrå i Roma, og kom dertil med en inngående utredning om hvilke redaksjonelle midler kan gjøre vår presse stadig mer effektiv. Han beklaget imidlertid de økonomiske og tekniske forhold som mange blad og aviser sliter med.

Père Gabel understreket hvor nødvendig det er med den katolske presses innslag ettersom dens oppgave er å fremkomme med det kristne syn på dagens begivenheter, at den må forsøke å utvide sin virksomhet enda mer og ikke forsømme noen sider ved informasjonstjenesten, men alltid være rask med nyhetene, objektiv og universal. Raimondo Manzini, medlem av det italienske parlament og direktør for avisen «L'Avvenire d'Italia», fremholdt den holdning som en katolsk journalist bør innnta med de hensyn denne alltid må ta både til sannhet og til propaganda.

En av de siste talerne var Pierre Pflimlin, tidligere fransk minister. Han redegjorde for politikerens synspunkt, særlig hva denne venter av den katolske presse med henblikk på de problemer som i våre dager er fremherskende i det internasjonale liv. I det nye Europa som holder på å ta form, spiller katolikkene en viktig rolle. Et folkenes forbund kan ikke baseres utelukkende på juridiske, politiske eller økonomiske grunnlag, det må ha åndelige baser. Motsetningen mellom Øst og Vest skyldes konflikten mellom to forskjellige livssyn. Hvis kristendommens prinsipper og Kirkens sosiale lære ikke vedtas og virkeliggjøres — og pressen kan bidra meget til dette — risikerer Vesten å gå under. Situasjonen slik den er nå i Afrika og Asia, pålegger den katolske presse en annen stor oppgave: Å vekke bevisstheten om vårt ansvar overfor de farvede folk, og vise at den frihet som er gjennomtrengt av nestekjærlighet er mer virksom enn det marxistiske tyranni.

Den femte katolske pressekongress, glimrende organisert av våre østerrikske kolleger, greide virkelig å vise alle som på en eller annen måte forsøker å gjøre den katolske presse mer verdig, bedre skikket for sin misjon, at de er medarbeidere i en og samme avis selv om den gir seg forskjellige uttrykk: Kristenhetens talerør.



UTLANDET

VATIKANET

Pavelig utmerkelse til to negere.

Den hellige stol har gitt fortjeneste-medaljen i gull, «Pro Ecclesia et Pontifice», til to negere fra Syd-Afrika for deres virke i legmannsorganisasjoner. Medaljen ble overrakt dem av den stedlige biskop under en festlig tilstelning.

Kjent indisk fjellklatrer i audiens.

Den indiske sherpa Tensing som fulgte med engelskmannen Hilary opp på Mount Everest og ble verdenskjent gjennom Hilarys bok, (også oversatt til norsk), er nylig blitt mottatt i audiens av pave Pius XII.

DE FORENTE STATER

Den katolske presse om rasediskrimineringen.

Striden mellom sorte og hvite i Little Rock har gitt gjenlyd i den katolske presse i De forente stater. Samtlige katolske blader betegner tildragelsene som en skam for landet som pleier å påberope seg sin demokratiske innstilling. «Michigan Catholic» skriver f. eks.: Når vi gir uttrykk for at Amerika skal stå i første rekke når det gjelder demokratisk frihet, må vi sannelig også sørge for at enhver amerikansk borger, uansett rase, hudfarve eller tro, har samme rettigheter og kan utøve disse...

Bladet «Providence Visitor» peker på at det ikke er nok at der eksisterer lovmessige og forfatningsmessige forutsetninger for en likeberettigelse i De forente stater, der må også være en moralsk forpliktelse. Den rasefiendtlige forrykthet må fjernes!

En rekke andre katolske blader betegner president Eisenhowers inngripen fullt ut berettiget, og «Catholic free Press» skriver at Eisenhowers beslutning var en nødvendig og moralsk løsning av problemene, som hovedsakelig skyldtes et politisk forsøk på å komme forbundsdomstolens avgjørelse om negrenes likeberettigede adgang til privatskolene til livs.

FRANKRIKE

Kardinal Tisserant har fått hedersbevisning.

Frankrikes president M. Coty, har æret kardinal Tisserant, dekan for Kardinalkollegiet, med Æreslegionens storkors. Det ble mottatt av kardinalen i Elyséepalasset i Paris da han var underveis til sin fødeby Nancy hvor han feiret 50-årsjubileet for sin prestevieelse.

BØNNENS APOSTOLAT:

NOVEMBER: At vi må tenke mere på døden og forberede oss bedre til den.
— Flere misjonskall på Filippinene.

ST. FRANCISKUS III ORDEN

har møte fredag 8. novbr. kl. 19 i St. Hallvards kirke, Oslo.

INDIA

Kristen kunst og nasjonal kultur.

I Bombay er det nylig åpnet en katolsk kirke som har form av et hinduisk tempel. Det er bare korset på kuppelen og noen statuer som viser at det her dreier seg om en kristen kirke. Denne helligdom er et forsøk på å få visse ytre former for det katolske liv tilpasset den gamle indiske sivilisasjon.

ITALIA

Jesuitter til Asia.

På Jesuitterordenens generalmøte i Roma ble det opprettet en ny hjelpeorganisasjon for India og den østlige del av Asia. 1250 patres vil bli engasjert der, samt 364 legbrødre og 627 prestestuderende.

Det skal settes i gang en ny hjelpeaksjon for Latin-Amerika så snart det ansees for beleilig.

Etter legfolkets kongress.

De forskjellige delegasjoner som deltok i legfolkets verdenskongress, kom sammen den 14. oktober for å studere de avgjørelser som ble truffet og mulighetene for å få anvendt dem i de forskjellige land.

Et spesielt møte fant også sted i forbindelse med kongressen for å utarbeide en redegjørelse om det som hittil er utrettet av Den katolske aksjon i de land hvor det er kirkefølgelser. Det ble også drøftet hvilken praktisk hjelp Kirken i sin alminnelighet kan gi «Taushetens kirke». Representanter for landflyktige katolikker deltok i dette møte, hvor det ble gitt uttrykk for mange forskjellige meninger.

Vittorino Veronese, generalsekretær for den permanente komité i legmanns-apostolatets internasjonale kongresser, reiste til De forente stater i slutten av oktober i egenskap av formann for det eksekutive råd i UNESCO. Han skal også holde en rekke foredrag og etablere kontakter med amerikanske katolske kretser for å arbeide videre med de idéer og forslag som ble fremsatt på kongressen i Roma.

I februar neste år skal Veronese foreta en reise til Marokko, Algerie, Ghana og Liberia for å se hvordan de lokale katolske organisasjoner virker i disse land.

Imponerende tiltak i Milano.

Fra 4. til 25. november i år blir det en intens misjonsvirksomhet i hele byen

Milano for å gjenoppvekke den religiøse sans i det brede lag av befolkningen. Ikke mindre enn 1300 prestes assistert av alle legmannsorganisasjonene, skal avlegge besøk på verksteder, i teatre, kaserner, beboelseshus, på sykehus og fabrikker.

I et opprop som er blitt lest i alle kirkene i Milano, sier erkebiskop Montini: «Hvor ofte har vi ikke tenkt når vi har gått gjennom gatene i denne byen som er så oppslukt av hektisk arbeide, at det må finnes midler til å få overbrakt vennskapelige ord til alle som synes å stå oss og den sannhet vi lærer så fjernt, men likevel er knyttet til oss ved kristne brorskapsfølelser! Det som holder det kristne samfunn sammen forekommer oss iblant lite solid, lite gjennomtrengt av tro og nåde. Byen oppvekker derfor mer engstelse i oss for dens åndelige velferd enn beundring for dens stadige vekst».

Menneskeheten og det tekniske fremskritt.

I en kommentar til den kunstige måne skriver L'Osservatore della Domenica: «Dette å ha fått en liten kunstig måne til å sirkulere rundt jorden er av enorm betydning og vil kunne få enda større følger».

Videre gis det uttrykk for det håp at satellitten bare er et instrument for freden, og ene og alene konstruert for vitenskapelige etterforskninger. Det ville være sørgelig om en slik oppfinnelse også kunne tjene militære formål, sier bladet, og videre at det er noe pessimistisk overfor en tilbøyelighet som mange har i dag til å more seg som barn med det skrekkingyende leketøy de har mellom hendene.

L'Osservatore della Domenica slutter med å si at alle tekniske fremskritt, følgelig også den kunstige måne, må følges av religiøse og moralske prinsipper som får menneskene til å utvikle seg til ansvarsbevisste vesener, og som ikke kan unnværes av noen sivilisasjon.

JAPAN

Stor fremgang for Kirken.

En japansk professor, Hasewaga, har erklært at hans land utvilsomt står foran en betydelig mengde overganger til Den katolske kirke. «Japan ser med stor velvillighet på Den katolske aksjons virksomhet, og jeg kan forsikre om at de japanske katolikker ikke vil svikte sin oppgave, nemlig å bidra til at deres landsmenn finner veien frem til sannhet og tro».

SPANIA

Katolske psykologers kongress.

I «The Tablet» skriver dr. Charles Burns: «Den syvende katolske kongress har vært holdt i Madrid av psykoterapeuter og kliniske psykologer. Den fant sted i det imponerende Sentrum for vitenskapelig forskning under ledelse av professor Lopez Ibor. Kongressens tema var forbindelsen mellom psykologi og det religiøse liv, og den hadde samlet over 200 delegerte fra forskjellige land og en rekke foredragsholdere.

Kongressen var meget godt organisert selv om der var for mange talere, for liten tid til diskusjon og en tilbøyelighet til å gjenta velbrukte temaer. Det virket som om for mange av våre katolske protagonister på dette område nesten er besatt av den idé at det fremdeles er nødvendig å forsvare Freud, ja nesten døpe ham. Et annet emne som ofte ble tatt frem var en slags «høyere kritikk» av den psykoterapi som bygger på eksistensielle idéer. Man fikk ofte inntrykk av at det hadde vært bedre om mange av foredragsholderne hadde stått med begge ben mer på jorden og vært mer konkrete og kliniske. Imidlertid skal de foreninger som arrangerer kongressene omorganiseres, og den neste kongress som skal holdes i Fribourg i Sveits i 1959, kommer utvilsomt til å bli lagt an noe annerledes.

Storbritannia og Irland var representert ved 5 foredragsholdere, og der var to kjente psykiatere fra De forente sta-

TRONDHEIM

A.s Trondhjems Margarinfabrikk

Munkegaten 5 - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

VÆR SIKKER

på førstklassens varer til kjøkkenet.

De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med ROHDE Geléer, Puddinger, Sauser (også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere) ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter

ROHDE Boks 95, Trondheim.

A/S TRONDHJEMS JERNINDUSTRI

Sykesenger - Stålrørsmøbler

Et ord er nok ...

KVALITET
Johan Helgesen



Best og billigst
K. LUND A/S
Rørleggerforretning - Rørhandel
Trondheim

ter. Man så prester fra en mengde ordenssamfunn der foruten sekularprester, og særlig gjorde flere unge spanske jesuitter seg fordelaktig bemerket.

Mange prester og et par ordenssøstre overvar en spesiell forestilling på «Teatro Espanol Coros y Danzas».

UNGARN

Ett år etter ...

Det ble tatt mange forholdsregler i

Ungarn i anledning av ett-årsdagen for revolusjonen, og makthaverne glemte på ingen måte geistligheten. Enkelte prester som politiet ikke hadde vært i stand til å beskyldte for aktiv deltakelse i opprøret, men som er kjent for å ha sympatisert med det, ble samlet sammen og internert i en spesiell leir. De prester som fikk bli på sine poster ble utsatt for sterkt press og anmodet om å fordømme «kontrarevolusjonær virksom-

het» i sine prekener på søndagene fremover. Det forlyder også at politiet flere steder har forhåndssensurert prestenes prekener og opplyst dem om at de ville komme i store vanskeligheter hvis den godkjente versjon ble det minste forandret. I enkelte distrikter i Vest-Ungarn skal politiet selv ha utarbeidet prekenen og levert dem til prestene med advarsel om alvorlige følger hvis de ikke ble mottatt.

BERGEN

Hvitere og skånsommere vask med

«REFORM»

BERGENS SÅPEFABRIKK ½

M. G. RIISØEN - Bergen

Kolonial - Mel - Kraftfor - Engros



Peter M.
KOLDERUP
Strandgaten 60
Glass - Porselen - Stentøy

Snekker KNUDSEN

Nygårdsgaten 40 - Bergen

Telefon 15 847

L. ANDERSEN - Bergen

Velassortert engrosforretning i frukt, grønnsaker og poteter. Import av tørket og hermetisk frukt samt erter i beste kvalitet. Bergens eldste engrosfirma i bransjen.

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, Radio- og Utstyrsforretning

TORNØEGÅRDEN - BERGEN

SPEIL OG FOTORAMMER

i godt utvalg

T. Kjelstrup Olsen

midt i Marken

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pølsefabrikk

Solheimsgt. 11

Tlf. 99 016

Bergen

Våre bekjente Schlieren Heiser leveres over hele landet.

JONAS MYHRE

BERGEN

JONAS MYHRE

OSLO

A/S MYHRES MASKININDUSTRI

BERGEN

ANTON OLSEN

Murmester

Sølv for
alle
anledninger

Theodor Olsens Efff.

JUVELER SMÅSTRANDGT 4

BERGEN

Konfekt - Sjokolade - Drops
ALLIANCE KONFEKTFORRETNING

Tlf. 11 907 - Nygårdsgt. 1

Bergen

Hos oss finner De alt i

Undertøy - Sengeutstyr

FABRIKUTSALGET A/S

DRIKK
Mowinkel's
KAFFE



Geisha
TE

DEN ER FARNE,
LEVERANDØR
PROTECTOR
A/S
STEMPEL-SKILT- og TILBEHØRSRIK

STEMPLER
av enhver art

SKILT
for ethvert behov

Johan H.
BENTZON
A/S
En gros - Telefon 10106

FLYGEL - PIANO - ORGEL-FABRIKK

Jacob Knudsen

Gjertsen
i Småstrandgaten

BOKHANDEL BERGEN

Gode kjøtt og pølsevarer fra
J. Aug. Bye & Opdahl's

L. W. TORNØE A/S
Papirhandel
Bergen



DIDR.
MEHN - ANDERSEN
LEGE- og SYKEREKVISITER
Bergen



i Nygårdsgrt.
ved Eldorado

Fiskemat Engros
FISKEMATCENTRALEN
Bergen

HARALD MADSEN
Strandgaten 73, Bergen
Kolonial engros
Tlf. 10 415 - 12 359 - 18 528
Sverre Madsen privat tlf. 72 428

FINN KONOW
Blikkenslagerforretning
Grønnesmuget 4 - Markon
Bergen
Tlf. 12 085 - Privat 99 976

T. Beyer
BOK-OG PAPIRHANDEL AKSJESELSKAP
Strandgt. 4 - Telefon 15020 - Bergen

SVERRE  MONSEN
Manufakturvarer - Sengeutstyr

A/S BJØRN
Tøse **MØLLE**

BIRGER MICHELSEN
MALERMESTER
FOSSWINKELSGATE 20
Alltid til tjeneste med overslag
Tlf. 12 443 - 97 269

URMAKER ANTON M. OLSEN
Olav Kyrrsgate 1 - Tlf. 13035



Gaver for
enhver anledning
fra vår
KUNSTHANDEL

DIDR. ANDERSEN & SØN A/S
Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090

A. K. EGGE A/S
Frukt og grønnsaker
En gros

JACOB L. BERSTAD
Kontorutstyr
Bergen - Oslo

ERLING KRAGE A/S
PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen
Telefon central 14110 Telegramadresse: «Kjell»



All slags
skadeforsikring



NYGÅRDSGT. 4

A/s Kr. Madsens Bok- og Papirhandel
BERGEN
Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 482

A/s Smith Sivertsen's
Bakerier & Conditorer

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

OSLO

OBS!

Ved

adresseforandringer,

vennligst oppgi også

den tidligere

adresse!

*All slags
forsikring*



ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

N. JOHANSEN

Bakeri & Konditori

Valkyriegt. 1 - Oslo

WISBECH

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

NOBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin



Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsv. 23, Grefsen

Tlf. 37 57 68

Wittusen & Jønsen a.s

Trykkeri — Kontorrekvisita — Systemer

JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90



Melitta

KAFFETRAKTER

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

**BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE**

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 60 34 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER